LÖWY, Slavko, arhitekt (Koprivnica, 7. VIII. 1904). Studirao na Tehničkoj visokoj školi u Beču (1926 – 28), Tehničkome fakultetu u Zagrebu (1928), te na Tehničkoj visokoj školi u Dresdenu (1928 – 30), gdje je i diplomirao. Radio u Zagrebu u projektnim biroima I. Fischera (1931, suradnja na projektu Gradske kavane u Zagrebu) i S. Kliske (1931 – 32, suradnja na projektu gimnazije u Sisku te na natječajnim projektima Banovinske bolnice na Sušaku i Uprave gradskih poduzeća u Zagrebu). God. 1932 – 42. vodio je u Zagrebu samostalni atelje. Poslije II. svj. r. djelovao u Skoplju (1950 – 53), potom je 1954 – 66. vodio u Zagrebu arhitektonski biro »Löwy«.

Löwyjeva se ostvarenja odlikuju profinjenim proporcijama i racionalnom prostornom organizacijom. Poseban su prinos hrv. modernoj međuratnoj arhitekturi njegovi prototipovi najamnih zgrada te uspješne interpolacije u postojećoj građevnoj strukturi. Izveo je vilu u Novakovoj ul. 19 (1931), vilu Hirschler na Gornjem Prekrižju 2 (»Šumski dvor«, 1932-33), trgovačko-stambenu zgradu Günsberg u Petrićevoj ul. 7 (1932-33), trgovačko-stambenu zgradu Schlenger u Bogovićevoj ul. 4 (1932 – 33), stambenu zgradu Massan u Zvonimirovoj ul. 23 (1932 – 33), vilu Fischer u Mikulićevoj ul. (1933), trgovačko-stambenu zgradu Radovan u Masarykovoj ul. 22 (prvi zagrebački »neboder«, 1933-34), trgovačko-stambenu zgradu Radovan na Savskoj cesti 8 (»Bosch«, 1936-37), trgovačko-stambenu zgradu Schlenger u Boškovićevoj ul. 7b (1936-37), vilu Beck u Vinkovićevoj ul. 8 (1937), poslovno-stambenu zgradu u Draškovićevoj ul. 13 (1937), stambenu zgradu »Wiener Bankverein« u Bulićevoj ul. 4 (1937), vilu Löwy u Mandrovićevoj ul. (1937), stambenu zgradu Lebinec na Ribnjaku 20 (1937 – 38), više stambenih zgrada prema prototipskome prostornom rješenju u ulicama Borninoj, Derenčinovoj, Zvonimirovoj i Tuškanovoj (1932 – 38), eksperimentalnu montažnu stambenu kuću na Bukovačkoj cesti 153 (1941, s Robertom Deutschom) – sve u Zagrebu, te spomenik židovskim žrtvama I. svj. r. i obnovu sinagoge (1930) u Koprivnici. Djela izvedena poslije II. svj. r. primjer su znalačke primjene tzv. internacionalnoga stila: stambeni niz u Galjufovoj ul. 4-12 (1950-51), stambena zgrada u Vlaškoj ul. 131−133 (1950−51), stambeni blokovi tvornice »Rade Končar« u Gajnicama (1949, s I. Bartolićem i S. Gombošem), kiparske majstorske radionice A. Augustinčića na Jabukovcu 10 i V. Radauša na Zmajevcu 8 (1949, dovršio V. Potočnjak), drvena vila Steiner u Gregorijančevoj ul. 25 (1955), starački dom Zaklade Lavoslava Švarca na Bukovačkoj cesti 55 (1955 – 56), studentski domovi »Cvjetno naselje« u Odranskoj ul. (1955), »Sava« na Horvaćanskoj cesti (1960) i »Šarengradska« u Ul. F. Andrašeca (1961), Visoka privredna škola s internatom na Kennedyjevu trgu 8 (1958), restauracija »Trnjanka« u Trnjanskoj ul. 31 (1960), Dom invalida (1953), Administrativni centar (1953) i Gradski hotel (1955-64) u Skoplju; upravna zgrada »Elektroprimorja« (1955), centralna trafostanica (1960) i studentski dom (1963, u suradnji s E. Seršićem) u Rijeci; zgrada Savezne građevinske komore u Beogradu (1960-65); studentski dom u Osijeku (1962). - Sudjelovao je na mnogobrojnim natječajima, od kojih su najvažniji: uređenje glavnoga gradskog trga u Sarajevu (1934, II. nagrada, s K. Ostrogovićem), Narodni dom na Sušaku (1935, II. nagrada), sportski park »Marathon« u Zagrebu (1935, I. nagrada), Napretkov konkvikt u Ilici u Zagrebu (1937, II. nagrada), uređenje Jelačićeva trga u Zagrebu (1946, I. mjesto), Gradska knjižnica u Prilepu (1953, I. nagrada), Gradski hotel s urbanističkim rješenjem obale uz Vardar u Skoplju (1953, I. nagrada), Dom invalida u Skoplju (1953, I. nagrada), administrativni centar garnizonske uprave u Skoplju (1953, I. nagrada), uredska zgrada »Iskre« u Kranju (1955, II. nagrada) te robna kuća (1957, I. nagrada, s M. Levanom) i Viša pedagoška škola (1959, II. nagrada), obje u Skoplju.

LIT.: B. Bunić, Nagrada Viktor Kovačić za životno djelo, ČIP, 1973, 10. — M. Špoljar, Arhitekt Löwy, Podravski zbornik, 1981. — A. Laslo, Croquis za urotu sjećanja, Bilten Židovske općine Zagreb, 1989, 12. — T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989.

A. Las.

LOZICA, Ivan, kipar (Lumbarda na Korčuli, 10. VI. 1910 — 27. III. 1943). Polazio je klesarsku školu u Korčuli, potom Akademiju u Zagrebu 1926—33 (R. Frangeš, F. Kršinić, I. Meštrović). Poslije studija odlazi godinu dana u Pariz; po povratku radi u ateljeu I. Meštrovića, a 1938. postaje nastavnikom na Akademiji u Zagrebu. God. 1942. odlazi u Lumbardu, gdje ga 1943. tal. fašisti strijeljaju kao taoca. — L. je radio u bronci, mramoru, sadri, drvu i terakoti, a najradije u kamenu, ostajući vjeran domaćoj kamenarskoj tradiciji. Ponajviše ga zaokupljaju ljudi rodnoga kraja: modelira

S. LÖWY, trgovačko-stambena zgrada u Bogovićevoj ul. 4 u Zagrebu

I. LOZICA, Torzo. Zagreb, Moderna galerija

likove ribara, težaka, radnika, seljanki (*Pržinar, Žena s mijehom*), pretežno u realističkome duhu, naglašenih pokreta i uznemirenih volumena. Među brojnim, lirski modeliranim aktovima harmonijom volumena i ljepotom oblika ističu se djela *Poslije kupanja, Proljeće, Torzo* i *Ženski akt* u kojima je, blizak Kršinićevu izrazu, dostignuo umjetničku zrelost. Izradio je nekoliko portreta (*Brat, Sestra, Branda*) i ostavio mnogo crteža. Posthumna izložba priređena mu je u Modernoj galeriji u Zagrebu 1954.

LIT.: V. Kušan, Iz galerije savremenih hrvatskih umjetnika, Ivo Lozica, HR, 1943, 10. — C. Fisković, Svjedočanstvo o ubistvu kipara Lozice, u knjizi: Partizanski spomenici, Split 1945. — P. Šegedin, Ivan Lozica (katalog), Zagreb 1954. — J. Vrančić, Ivan Lozica (katalog), Dubrovnik 1961. — J. Depolo, Prekinuto stvaralaštvo, Vjesnik, 30. VII. 1961. — A. V. Mihičić, Pisma Ive Lozice, Zbornik otoka Korčule, I, Zagreb 1970. — J. Baldani, Skulptura Ivana Lozice, Rad JAZU, 1971, 360. — B. Gagro, Hrvatska skulptura građanskog perioda, u katalogu: Jugoslovenska skulptura 1870—1950, Beograd 1975. — C. Fisković, Ivo Lozica, Split 1976.

LOZICA, Lujo, kipar (Lumbarda na Korčuli, 22. XI. 1934). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1959 (V. Radauš). Bio je suradnik Majstorske radionice A. Augustinčića 1960—65. Bavio se restauriranjem kamene skulpture u Dalmaciji i Slavoniji (1965—70). Osnovao Atelje »Lozica« (1967) i Galeriju »Zagreb« u Zagrebu (1975). Njegovu skulpturu karakteriziraju čisti i napeti volumeni te majstorska izvedba u kamenu (Obla žena, Jutro, Na obali). Izveo nekoliko spomenika u Zagrebu (Ranjenik, 1961; memorijalni kip V. Nazora, 1969; portal crkve Majke Božje Lurdske, 1971; Četiri godišnja doba, 1974; Tuga, 1976; fontana Igre s vodom, 1987). Od 1986. živi u San Marinu, gdje je 1989. otvorio Školu za usavršavanje u kiparstvu. Samostalno izlagao u Zagrebu, Padovi, Veneciji, Bergamu i San Marinu.

LIT.: J. Depolo i V. Bužančić, Lujo Lozica (katalog), Zagreb 1981. — A. Venturini, Aloiz Lujo Lozica (katalog), S. Marino 1994. J. Dep.

LOŽA → GRADSKA LOŽA

LUBENICE, naselje na otoku Cresu. Nepravilan tlocrt obzidana naselja s nekoliko aglomeracija jednokatnih kuća uvjetovala je konfiguracija tla na prirodno branjenu položaju — okomitoj litici nad zap. obalom otoka. L. su

isprva prapov. gradina, a u sr. vijeku — uz Osor, Cres i Beli — najstariji gradski centar cresko-lošinjskoga arhipelaga. Očuvani su još ist. krak srednjovj. zida i sjev. gradska vrata. Jednobrodna crkva Sv. Nikole (izvan zidina) iz XIV — XV. st. ima brod i četverokutno svetište presvođeno šiljastim bačvastim svodom; u njoj je drveni gotički svečev kip iz XV. st.

LIT.: B. Fučić, Izvještaj o putu po otocima Cresu i Lošinju, Ljetopis JAZU, 1949, 55. – Isti, Apsyrtides, Mali Lošinj 1990.
B. F.

LUBIENSKY, Zlata, sakupljačica umjetnina (Zagreb, 13. III. 1897 — 21. III. 1969). Njezin je dom u Jurjevskoj ul. 27 u Zagrebu bio stjecište ljubitelja umjetnosti. Tu su se čuvali portreti i predmeti rođaka biskupa J. J. Strossmayera, portret biskupove majke (rad F. G. Waldmüllera), ikone iz XIV. st., slike nizozemskih majstora iz XVII. st., minijature iz XVIII. st., namještaj iz XVIII. i XIX. st. te knjižnica. Njezina je zbirka zajedno sa zbirkom T. Durieux (koja je kod nje stanovala 1934—56) bila pristupačna javnosti. Umjetnine Z. Lubiensky pripale su 1983. dijelom nasljednicima u inozemstvu a dio je ostao u Hrvatskoj.

P. C.

LUBYNSKI, Rudolf, arhitekt (Zagreb, 31. X. 1873 — 27. III. 1935). Studirao na Visokoj tehničkoj školi u Karlsruheu kod J. Durma, u čijemu ateljeu surađuje na projektiranju Sveučilišne biblioteke u Heidelbergu, kliničkih zavoda i gimnazije u Freiburgu te građevina u Offenburgu, Kölnu, Karlsruheu i Zürichu. U Zagrebu djeluje od 1907, isprva kao glavni projektant građevnoga poduzetništva »Müller i Lubynski«; od 1909. vodi samostalnu arhit. poslovnicu. U razdoblju do I. svj. r. jedan je od najplodnijih zagrebačkih arhitekata; projektira stambene, poslovne i obiteljske građevine: kuću Zaić u Nazorovoj ul. 3 (1908), vilu Renz u Hercegovačkoj 31 (1908), evangeličku školu u Gundulićevoj ul. 28/1 (1909), zgrade Hipotekarne banke u Mrazovićevoj ul. 5 i Ilici 146—148a (1910), Eisner u

R. LUBYNSKI, zgrada u Gajevoj ul. 5 u Zagrebu

